

DOI 10.31909/26168812.2020-(48)-13
УДК 378.22:81'243

Ірина КАМІНСЬКА*

МЕТОДОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ

У статті розкриті деякі аспекти вдосконалення методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов до реалізації компетентнісного підходу, який є провідним у світовій освітній практиці і в Україні зокрема; окреслені ефективні шляхи вдосконалення методичної підготовки майбутніх філологів до впровадження компетентнісного підходу під час навчання іноземних мов: перегляд змісту методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов та оптимізація її форм, методів, засобів. Докладно розглянуто принципи, які виявляють суть особистісно орієнтованого навчання, компетентнісного й діяльнісного підходів та сприяють реалізації завдань компетентнісно орієнтованої методики, а саме мотиваційного забезпечення освітнього процесу; ціннісного орієнтування; активізації пізнавальної діяльності учнів під час вивчення іноземних мов; спрямування навчання на всебічний і гармонійний розвиток індивідуума; активності особистості; індивідуалізації; органічної єдності людини, мовлення і процесу навчання.

Проаналізовано актуальність підготовки майбутніх учителів із застосуванням тих методів, прийомів і засобів навчання, що здатні істотно підвищити мотивацію школярів до опанування іноземних мов, розширенню пізнавальних можливостей, забезпеченню мотивації отримання знань, створенню розвивального середовища, функціональності здобутих учнями знань та формуванню рефлексійних умінь.

Ключові слова: освітній процес, компетентнісний підхід, підготовка майбутніх учителів, проектний метод, засади формування компетентностей.

Постановка проблеми. Вимоги сьогодення, інтенсивний характер суспільного прогресу, інформатизація середовища, процеси інтеграції та глобалізації зумовлюють перетворення вітчизняної освітньої системи. Спрямованість на отримання міцних знань на не здатне забезпечити становлення та розвиток таких якостей особистості, як здатність змінюватись відповідно до викликів сучасного суспільства та економічного прогресу, ініціативність, гнучкість, творчість тощо. Український соціум формує запит на соціально активного громадянина держави, здатного до саморозвитку та оволодіння ключовими й предметними компетентностями. Саме це й знаходиться у фокусі компетентнісного підходу, який є фундаментальним ключовим напрямом розвитку міжнародних освітніх систем, базисом оновлення вітчизняного освітнього процесу. Світова практика навчання іноземних мов свідчить, що ефективно втілити завдання компетентнісного підходу здатний лише вчитель, який сам відмінно опанував усі зазначені компетентності й володіє науково обґрунтованими та експериментально перевіреними засобами для успішного їх формування в учнів. Проте, як показує практичний досвід, знання, отримані у вищих навчальних закладах не достатні для вчителів, до того ж система методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов значною мірою зберігає ознаки й характеристики традиційної системи підготовки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нагальність імплементації компетентнісного підходу в навчальний процес освітніх закладів обґрунтовано в роботах зарубіжних вчених В. Болотова, А. Вербицького, Дж. Равена, Г. Селевка, Е. Тоффлера, Р. Хайгерті, А. Хуторського та ін. Педагогічні засади впровадження компетентнісного підходу в нашої країні докладно проаналізовані в дослідженнях Н. Голуб, О. Дубасенюк, О. Локшиної, О. Ляшенка, О. Овчарук, С. Сисоєвої, О. Топузова, В. Химинця та інших розробників означеної проблеми.

* Камінська І. – доктор філософії в галузі освіти, доцент кафедри іноземних мов, Державний університет телекомунікацій, м. Київ, Україна, irina717@ukr.net

Аналіз змісту сучасних робіт з проблематики вказує на те, що наукові дослідження переважно стосуються становлення та розвитку окремих компетентностей, зокрема комунікативної під час навчання іноземних мов, лінгвістики й стилістики тексту, комунікативно-стратегічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов. Стан розробленості питання може бути охарактеризований як сегментарний, оскільки дотепер не проведено всебічної наукової розвідки, яка розкривало б засади комплексного формування ключових і предметної компетентностей учнів.

Оскільки випускник вищого навчального закладу не готовий до імплементації компетентнісного підходу в навчальний процес з іноземних мов сучасного закладу освіти, варто вказати дієві напрямки вдосконалення методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов до запровадження компетентнісного підходу. Сучасний етап розвитку освітньої системи передбачає визначення методичних домінант у підготовці майбутніх учителів до навчання іноземних мов, починаючи з початкової школи і до старших класів. В багатьох аспектах підготовка програм методики навчання іноземних мов в початковій школі здійснюється у відриві від створення відповідних курсів для основної та старшої школи. У результаті учитель, який ще не набув досвіду навчання іноземних мов учнів початкових класів, стикається з певними труднощами, розпочинаючи викладання в основній школі, оскільки не ознайомлений із тим, що учні вже знають з початкових класів, на які сформовані в них уміння доцільно опиратися тощо.

Наукові завдання статті полягають визначенні дієвого інструментарію розв'язання проблеми недостатньої готовності майбутніх вчителів іноземних мов до реалізації компетентнісного підходу під час навчання іноземних мов, створенні розвивального середовища, забезпеченні мотивації розвитку мовних та мовленнєвих вмінь та навичок учнів.

Мета нашої статті – визначити й схарактеризувати шляхи підвищення ефективності методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов до імплементації компетентнісного підходу в процесі іншомовного навчання в школі.

У дослідженні було використано такі теоретичні методи: аналіз і синтез педагогічної й психологічної літератури з окресленої проблематики, що дали змогу визначити принципи, що увиразнюють суть особистісно орієнтованого навчання іноземних мов, компетентнісного й діяльнісного підходів та спрямовують на виконання завдань компетентнісно орієнтованої методики; окреслити ефективні шляхи вдосконалення методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов до реалізації компетентнісного підходу в процесі іншомовного навчання.

Виклад основного матеріалу. Загальновизнаним є твердження, що втілити завдання компетентнісного підходу під силу виключно компетентному вчителю, у якого розвинені всі вищевказаними компетентностями й має науково обґрунтовані та експериментально перевірені засоби та ресурси для вдалого їх формування в учнів. Однак, як свідчить практика, знань, здобутих в університетах, учителям-практикам не вистачає, до того ж система методичної підготовки майбутніх учителів значною мірою зберігає традиційні ознаки. Проте, вчителям не достатньо знань, отриманих у вищих навчальних закладах, до того ж система методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов значною мірою зберігає ознаки й характеристики традиційної системи підготовки.

Ми вбачаємо два ефективні шляхи вдосконалення методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов до імплементації компетентнісного підходу в процесі іншомовного навчання: перший – оновлення змісту методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов; другий – оптимізація форм, методів, засобів, інструментів та ресурсів методичної підготовки студентів.

Сьогодення ставить перед вітчизняними вищими закладами освіти завдання оновлення змісту методичної підготовки студентів, передусім шляхом уведення до методик навчання іноземних мов відомостей, що ознайомлюють майбутніх вчителів із сучасними концептуальними засадами компетентнісного підходу, базовими його поняттями: «компетенція», «компетентність», «предметна компетентність», «ключові компетентності» тощо.

Традиційним є твердження про те, що методика розв'язує чотири завдання: для чого навчати, чого навчати, як навчати, як контролювати результат? Проте важливим складником виступає і суб'єкт навчання. Варто чітко окреслити, яким має бути учень у результаті навчання іноземної мови. Майбутнім вчителям варто усвідомити, що застосування компетентнісного підходу здатне посилити прикладний характер іншомовної освіти, що уможливило застосування теоретичних знань в якості практичного засобу інтерпретації явищ і пошуку способів розв'язання проблем, залучення досвіду результативної діяльності у ситуаціях повсякденного і професійного життя, переорієнтацію з процесу на результат освіти, що в подальшому виступає стимулом для добору змісту згідно з визначеною освітньою метою; перегляд навчально-методичного забезпечення освітнього процесу (програм, підручників, посібників, зокрема й електронних); побудову й розвиток об'єктивної системи контролю й корекції процесу набуття ключових і предметної компетентностей учнів.

Оскільки сучасний освітній процес помітно психологізувався, набуває особливої значущості розроблення психодідактичних засад формування компетентностей суб'єктів освітнього процесу.

Українські психологи (О. Любченко, О. Петрунко, О. Сергєєнкова та ін.) зазначають, що сучасні учні виросли серед стрічок новин і клацання телевізійним пультом. Вибір – їхня головна цінність. Пошук – те, що вони вміють найкраще. Для них завжди існує цікавіший сайт, свіжіша інформація – треба лише знайти»¹. Нині потребує оновлення зміст методичної підготовки майбутніх учителів, передусім через уведення відомостей про типологічні характеристики учнів різних вікових груп крізь призму теорії поколінь, психології розвитку; результатів новітніх психологічних досліджень розвитку лідерських якостей, критичності, інноваційного мислення, креативності, емоційного інтелекту тощо. Майбутніх учителів важливо підготувати до формування в учнів самостійності мислення, що уможливило розмежування своїй й чужої позицій, їх зіставлення й оцінювання, а відтак і формування системи ставлень.

Загальнодідактичні принципи (науковості, систематичності й послідовності, наступності й перспективності, наочності, доступності, свідомості, емоційності навчання, креативності, зв'язку теорії з практикою, розвивального навчання та ін.) визначають основу мовної підготовки. Окрім загальнодідактичних, варто вказати принципи, що визначають суть особистісно орієнтованого навчання, компетентнісного й діяльнісного підходів та сприяють виконанню завдань компетентнісно орієнтованої методики, а саме посилення мотивації оволодіння іноземними мовами; ціннісного орієнтування; активізації когнітивної діяльності учнів; спрямування навчального процесу на всебічний і гармонійний розвиток учня; активності особистості; індивідуалізації; єдності індивідуума, мовлення і процесу навчання.

Загальновідомо, що сучасний учитель втратив монополію на інформацію, отже, треба вчити його так подавати матеріал на уроці, щоб викликати в учнів цікавість, у зв'язку з чим підвищується значення методично правильного вибору форм, методів та прийомів, засобів, адекватних сучасному змісту навчання іноземних мов. У цьому контексті з-поміж освітянської спільноти останнім часом поширилася хибна думка про те, що компетентнісний підхід не передбачає здобування ґрунтовних знань учнями для повноцінного й комфортного існування особистості в соціумі. Життя переконує в тому, що сучасній людині не обов'язково все пам'ятати, оскільки пошук потрібної інформації не становить труднощів, значно важливіше розуміти, яка саме інформація необхідна на цей момент і як її знайти.

Аналіз наукових студій спонукає до такого висновку: компетентнісний підхід передбачає здобування суб'єктами освітнього процесу знань, що є інструментом у визначенні векторів власної діяльності, самореалізації особистості, засобом здобування нових відомостей. Це зумовлює необхідність залучення майбутніх учителів до критичного зіставного аналізу альтернативних чинних шкільних підручників на їх відповідність

¹ Мірошникова А. (2017) Головні риси сучасних школярів та як їх спрямувати в корисне русло. URL: <https://osvitoria.media/opinions/yak-vchytelyam-porozumitysya-z-tsyfrovym-pokolinnym-ditej-porady-psyhologa/>

вимогам компетентнісного підходу, вироблення конкретних рекомендацій, спрямованих на підвищення ефективності конкретного підручника. Такий підхід сприяє вдосконаленню аналітичних, конструктивних умінь учнів.

Імплементація компетентнісного підходу в навчальний процес зумовлює перетворення системно-структурної моделі навчання іноземних мов на антропоцентровану, тобто спрямовану на розвиток мовної особистості учня. Як слушно зазначає В. Химинець, «компетентнісний підхід переміщує акценти із процесу накопичення нормативно визначених знань, умінь і навичок у площину формування й розвитку в учнів здатності практично діяти і творчо застосовувати здобуті знання й набутий досвід у різних ситуаціях», тобто замість накопичення знань відбувається формування особистісних цінностей і ставлень суб'єктів освітнього процесу². Це зумовлює необхідність навчити майбутніх учителів добирати такі завдання, що сприяють формуванню здатності учня діяти за межами навчальних сюжетів і навчальних ситуацій. Завдання мають ураховувати інтереси учнів, орієнтувати на практичне засвоєння, використання здобутих знань у різних життєвих ситуаціях, формувати в них позитивне й ціннісне ставлення до мови.

Оскільки освітній процес значно психологізований, це відбивається на застосуванні методів навчання іноземних мов. Крім методів, що сприяють засвоєнню, закріпленню знань, формуванню мовних та мовленнєвих вмінь та навичок учнів, у структурі уроку доцільно застосовувати й методи та прийоми стимулювання, мотивування, налагодження комфортного мікроклімату, самоконтролю, автономії тощо. У цьому контексті набуває особливої актуальності підготовка майбутніх учителів іноземних мов із застосуванням тих методів, прийомів і засобів іншомовного навчання, що сприяють підвищенню мотивації учнів до опанування предмета, розширенню їхніх пізнавальних можливостей.

Аналіз досвіду освітньої діяльності українських і закордонних закладів вищої освіти засвідчує ефективність та продуктивність проектного навчання, або навчання з використанням навчальних проектів, зокрема іноземних мов. З огляду на те, що навчальні проекти добре інтегруються в освітній процес вищих навчальних закладів, оскільки не змінюють змісту, визначеного навчальними й робочими програмами з іноземних мов.

Дослідниця Є. Полат виділяє такі типи навчальних проектів: за домінують діяльністю – дослідницькі, що потребують чітко продуманої структури роботи, визначення мети, актуальності, соціальної значущості виконуваних видів активності, відповідних методів, у тому числі оброблення проміжних та остаточних результатів, передбачають аргументацію актуальності теми, що опрацьовується, формулювання проблеми дослідження, його предмета, об'єкта, визначення завдань дослідження тощо; творчі, що, як правило, не мають докладно розробленої структури спільної діяльності учасників, вона тільки намічається й далі розвивається та вдосконалюється; рольові проекти, у процесі виконання яких учасники виконують певні ролі, обумовлені характером і змістом обраного чи запропонованого навчального проекту; інформаційні проекти, спрямовані на збір інформації про певний об'єкт, явище, сферу людської діяльності, тощо; прикладні, до яких належать укладання словника, збірника диктантів, тощо. За предметно-змістовою діяльністю розрізняють монопроект, міжпредметний проект; за характером контактів проекти поділяються на внутрішні, регіональні, міжнародні; за кількістю учасників виділяють особисті, парні та групові проекти. За тривалістю виконання можна виокремити короткотермінові, середньої тривалості, довготривалі (від місяця до кількох місяців) проекти³.

Ураховуючи основні якості проектів (робота з першоджерелами, реальна практична значущість діяльності, матеріально виражений кінцевий результат), вважаємо, що питома вага проектів у навчальному процесі варто збільшити.

Цікавими й оригінальними є проекти підручників, посібників, збірників диктантів, переказів, вправ, які готують студенти. Для того щоб, наприклад, підготувати збірник

² Химинець В. (2010) Компетентнісний підхід до професійного розвитку вчителя. *Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти*. URL: <http://zakinpbo.org.ua/2010-01-18-13-44-15/233-2010-08-25-07-10-49>

³ Полат Е. С. (2004) Что такое проект : типология проектов. *Открытый урок*. № 5-6. С.10-17.

диктантів, необхідно розібратися в їх класифікації, ретельно вивчити вимоги до диктантів, а саме кількість слів відповідно до програми навчання в певному класі, а також зміст навчальної програми з іноземних мов з тим, щоб не допустити наявності в текстовому матеріалі тих орфограм або пунктограм, з якими учні ще не ознайомлені.

Робота над проектом підготовки підручника потребує чіткого розподілу тем та їхнього закріплення за студентами, тобто один студент розробляє окремих розділ чи параграф. Важливо знайти оптимальні шляхи подання та викладу навчального матеріалу з урахуванням вікових особливостей учнів, дібрати цікаві вправи та види роботи, ілюстрації до підручника, цифрові ресурси, урахувати особливості роботи з обдарованими дітьми, забезпечити мультимедійну та інформаційно- комп'ютерну підтримку.

Психологи й лінгводидакти М. Баранов, П. Гальперін, Г. Граник, В. Давидов, Є. Ігнат'єва, А. Маркова В. Мухіна, А. Петровський, І. Хом'як та ін. довели, що поширеним чинником, здатним активізує образне мислення учнів у процесі навчання орфографії, зокрема іншомовної, є асоціативні малюнки. На думку психологів, коли певні психічні утворення виникли у свідомості одночасно або безпосередньо один за одним, то між ними виникає асоціативний зв'язок, а повторна поява будь-якого елемента цього зв'язку викликає у свідомості представлення всіх його складників. Абстрактні мовні поняття і відношення між ними стають зрозумілими, оскільки стають включеними в зрозумілі словесні чи ілюстративні форми. З огляду на це, проект «Орфографія в малюнках» вважаємо продуктивним.

Цікавим і дидактично потужним є проект «Мультимедійний тлумачний словник», актуальність якого зумовлена необхідністю посилення номінативної функції іноземної мови. Електронна версія тлумачного словника, ілюстрованого відповідними малюнками, світлинами, уможлиблює бачення реалії, позначеною відповідною лексемою. Нам видається, що до електронного словника мають бути включені передусім слова, тлумачення яких викликає труднощі в учнів. Залучення студентів до виконання такого проекту сприяє збагаченню їхнього словникового запасу, лінгвокреативності. Здобуті під час реалізації навчального проекту знання, уміння й навички не лише відрізняються особливою міцністю й усвідомленістю, а й асоціативно пов'язуються з одержанням творчого задоволення, яке стає стимулом для нового пошуку, завдяки чому проектне навчання сприяє підготовці майбутніх учителів іноземних мов до реалізації компетентнісного навчання.

У межах компетентнісного підходу вчителі все активніше застосовують ситуаційний метод-метод, що передбачає застосування в освітньому процесі конкретних ситуацій, спрямованих на визначення, формулювання проблеми та вибір оптимальних шляхів її розв'язання. Добір ситуацій має бути спрямованим на розвиток усіх складників предметної та ключових компетентностей учнів (знання, уміння й навички, поведінка, ставлення, цінності, емоції), тобто забезпечити формування системи ціннісних ставлень (загальнолюдських, національних, родинних, особистісних), крізь призму яких учень приймає рішення, мотивує свої дії і вчинки; уміння застосовувати в різноманітних життєвих ситуаціях здобуті знання. Потужним інструментом реалізації ситуаційного методу визначаємо текст – універсальний засіб навчання, що може бути застосований на різних уроках, сприяти реалізації багатьох методів навчання, усіх поставлених цілей на уроці.

Майбутні вчителі мають усвідомити, що проаналізовані методи уможливлюють підвищення рівня мотивації отримання знань, самостійності та автономії іншомовної навчальної діяльності учнів, створення потужного розвивального середовища, функціональність здобутих учнями знань, вмінь та навичок. Крім того, застосування вищевказаних методів в освітньому процесі вітчизняних вищих навчальних здатне забезпечити оптимізацію форм, методів, засобів методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов до імплементації компетентнісного підходу в школі.

Компетентнісний підхід зумовлює необхідність формування в учнів рефлексійних умінь. Польський педагог А. Горальський слушно зазначає: «Привчай дітей перевіряти

власні результати, результати своєї команди»⁴. Рефлексія як особливий вид мислення сприяє розвитку таких важливих характеристик учня, як самостійність (не вчитель відповідає за учня, а учень, аналізуючи, усвідомлює свої можливості, робить власний вибір, визначає ступінь своєї мовленнєвої активності й відповідальності), заповзятливість, наполегливість (у випадку помилки чи комунікативної невдачі не впадає у відчай, а оцінює ситуацію і, виходячи з нових умов, ставить перед собою нові цілі й успішно досягає їх), конкурентоспроможність (уміє й прагне робити що-небудь краще, ніж інші)⁵.

Для здійснення рефлексії необхідно чітко ставити мету своїх дій: без усвідомлення цілі учневі важче бути мотивованим на будь-яку діяльність. Цілеспрямованість психологи розглядають у двох аспектах: як поведінку, детерміновану усвідомленою ціллю, і як поведінку, свідомо орієнтовану на досягнення цілі⁶. Тож обов'язковим компонентом компетентісно орієнтованого уроку має бути цілевизначення. Із цього випливає, що важливим складником оновлення змісту методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов має стати ознайомлення їх з особливостями взаємозв'язку процесів цілевизначення, цілеспрямованості і цілереалізації, сутнісними характеристиками цілевизначення сучасного уроку.

Висновки дослідження та перспективи подальших наукових розвідок. Отже, вдосконаленню методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов до реалізації компетентісного підходу в процесі навчання сприяють два ефективні шляхи: перший – оновлення змісту методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов; другий – оптимізація форм, методів, засобів методичної підготовки.

Завдання науковців полягає в тому, щоб швидко реагувати на виклики часу, допомогти вчителям усвідомити, що головне не предмет, якого вони навчають, а вплив цього предмета на формування особистості учня, розробити для вчителів дієвий методичний інструментарій задля досягнення мети й завдань шкільної освіти.

Перспективи подальшого розроблення досліджуваної проблеми вбачаємо у вивченні потенціалу інформаційно-комунікаційних технологій у методичній підготовці майбутніх учителів іноземних мов.

Література

Мацумото Д. (2008). Человек, культура, психология. Удивительные загадки, исследования, открытия. Санкт-Петербург: Прайм-ЕВРОЗНАК. 668 с.

Мірошникова А. (2017). Головні риси сучасних школярів та як їх спрямувати в корисне русло. URL: <https://osvitoria.media/opinions/yak-vchytelyam-porozumitysya-z-tsyyfrovyim-pokolinnyam-ditej-porady-psyhologa/>

Ніщенко М. (2018) Соціальні ролі як важливий засіб формування соціокультурної компетентності учнів 8 класу. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Сер. Педагогічні науки: зб. наук. пр. Бердянськ: БДПУ. №3. С. 117–126.

Полат Е. С. (2004) Что такое проект : типология проектов Открытый урок. № 5-6. С.10-17.

Химинець В. (2010) Компетентнісний підхід до професійного розвитку вчителя Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти. URL: <http://zakinppo.org.ua/2010-01-18-13-44-15/233-2010-08-25-07-10-49>

Goralski A. (1996) Szkice do pedagogiki zdolnosci. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR.. Pp.7-8.

REERENCES

⁴ Goralski A. (1996). Szkice do pedagogiki zdolnosci. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR. Pp.7-8.

⁵ Ніщенко М. (2018). Соціальні ролі як важливий засіб формування соціокультурної компетентності учнів 8 класу. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Сер. Педагогічні науки: зб. наук. пр.* Бердянськ: БДПУ. №3. С. 117–126.

⁶ Мацумото Д. (2008). Человек, культура, психология. *Удивительные загадки, исследования, открытия.* Санкт-Петербург: Прайм-ЕВРОЗНАК. 668 с.

Goralski A. (1996) *Szkice do pedagogiki zdolnosci*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR. Pp.7-8 [in Polish].

Khymynets V. (2010) *Kompetentnisnyi pidkhid do profesiinoho rozvytku vchytelia* [Competence-based approach to professional development of a teacher] Zakarpatskyi instytut pislidiyplomnoi pedahohichnoi osvity [in Ukrainian] URL: <http://zakinppo.org.ua/2010-01-18-13-44-15/233-2010-08-25-07-10-49>

Matsumoto D. (2008) *Chelovek, kultura, psihologia. Udivitelnie zahadki, issledovanyia, otkrytia* [People, culture, psychology. Enigmas, research, discoveries]. Sankt-Peterburh: Praim-EVROZNAK,. 668 p. [in Russian].

Miroshnykova A. (2017) *Holovni rysy suchasnykh shkoliariv ta yak yikh spriamuvaty v korysne ruslo* [Basic features of modern schoolchildren and how to direct them in a more useful way] [in Ukrainian] URL: <https://osvitoria.media/opinions/yak-vchytelyam-porozumitysya-z-tsyfrovym-pokolinniam-ditej-porady-psyhologa/>

Nishchenko M. (2018) *Sotsialni roli yak vazhlyvyi zasib formuvannia sotsiokulturnoi kompetentnosti uchniv 8 klasu* [Social roles as an important means of forming socio-cultural competence of 8th graders] Naukovi zapysky Berdianskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Ser. Pedahohichni nauky: zb. nauk. pr. Berdiansk: BDPU. №3. p.117–126 [in Ukrainian].

Polat E. (2004) *Chto takoe proekt : typolohiia proektov* [What a project is: a typology of projects] Otkrytyi urok № 5-6, p.10-17 [in Russian].

Kaminska I. Methodological preparation of future foreign language teachers for the implementation of the competence-based approach.

In the article, some aspects of enhancement to methodological training of future teachers of foreign languages for the implementation of the competence-based approach which, at the present stage, is deemed to be the leading concept and principle in the contemporary international educational practice as well as in Ukrainian educational environment. The efficient ways of improvement of the methodological preparation system of future language teachers in the aspect of the competence-based approach implementation in the process of teaching foreign languages are defined, notably redefining and improving the content of future language teachers training and adjusting the forms, methods, instruments and resources. The principles highlighting the essence of learner-oriented teaching, competence-based approach and task-based approach are considered extensively. The aforementioned principles enable the implementation of the competence-oriented methodology, notably motivational support of the educational process. The issues of enhancement and intensification of cognitive activities of students and learners in the process of foreign languages acquisition; focusing the educational process on comprehensive and well-balanced development of an individual; pro-active attitude; individualization and autonomy of learners; profound cohesion of a person, speech and the teaching and learning process are addressed. In the context of the competence-based approach, the situational method which entails introduction of specific situations aimed at defining and formulating a problem and choosing the best possible ways of dealing with it is also reviewed.

The relevance and importance of training future foreign language teachers employing the methodology, techniques, tools and teaching resources able to maintain the schoolchildren's motivation to master foreign languages, to enhance the learners' cognitive abilities, to provide motivation for knowledge acquisition, to create an environment conducive to learning, purposefulness of the knowledge acquired and the formation and development of reflexive skills are considered.

Key words: educational process, competence-based approach, preparation of future teachers, project-based method, foundations for forming competences.